

складовими системи роботи з кадрами у сфері державної служби і що вона сприятиме запобіганню проявів корупції, все ж таки вважаємо, що такі методи суперечать принципу заборони примусової праці і не сприяють зменшенню корупційних діянь. Такі дії можливі за згодою працівника. Умови і порядок ротації кадрів не врегульовано законодавством, а принцип заборони примусової праці поширюється на усіх працівників, тому ротацію не слід використовувати як невід'ємний елемент у кадровій політиці.

О. О. Савчук,

аспірантка кафедри екологічного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ПРОЦЕДУРНИХ ЛІСОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

Виникнення процедурних правовідносин у лісовому законодавстві завжди обумовлено певними подіями і діями, життєвими обставинами, фактами дійсності, з яким закон пов'язує настання юридичних наслідків. Для даних правовідносин необхідна наявність норми права.

Спільними особливостями норми права є те, що це: 1) правило поведінки, яке формулюється або санкціонується державою і має загальнообов'язковий характер, 2) формально-визначене правило поведінки, 3) правило поведінки загального характеру; 4) правило поведінки, яке набуває якості нормативності і загальнообов'язковості в чітко встановленому порядку; 5) правило поведінки, межі якого завжди чітко визначені; 6) правило, реалізація якого забезпечується державою.

В якості процедурної норми права лісових правовідносин слід розуміти встановлене чи санкціоноване державою загальнообов'язкове правило поведінки, яке визначає порядок діяльності уповноважених суб'єктів правовідносин із застосуванням матеріальних норм права, так як дана норма належить до єдиної системи права. Зазначені норми є необхідними передумовами виникнення процедурних лісових правовідносин. Необхідно відзначити, що процедурна лісова правосуб'єктність так само є вагомою передумовою, і розглядається як властивість суб'єктів лісових правовідносин, яка дозволяє їм бути носіями прав і обов'язків і дає можливість вступати в дані правовідносини.

У еколого-процесуальної теорії до підстав виникнення правовідносин належать: правомірні дії суб'єктів еколого-процесуального права, адміністративний акт, неправомірні дії юридичних і фізичних осіб та договір. Виникнення про-

цесуальних відносин, пов'язаних з наданням природних ресурсів у власність або користування, обумовлено правомірною дією особи, яка проявляється через його волевиявлення. Волевиявлення буває як усним, так і письмовим, і є тим чинником, який породжує одночасно екологічні процесуальні суб'єктивні права і юридичні обов'язки. Як взаємопов'язані процесуальні права і обов'язки слід розглядати: право вимагати у зацікавленої особи необхідні документи та матеріали, що обґрунтовують необхідність отримання об'єкта природи у користування або власність; обов'язок державного органу розглянути у встановлені терміни заяву зацікавлених осіб і прийняти відповідне рішення, право вимагати і обов'язок визначити межі об'єкта природи, який надається у власність або користування; обов'язок видати документ, що засвідчує право власності чи користування природними ресурсами. Як приклад можна розглядати ст. 12 Лісового Кодексу України (далі ЛКУ), в якій громадяни та юридичні особи України можуть безоплатно або за плату набувати у власність у складі угідь селянських, фермерських та інших господарств замкнені земельні лісові ділянки загальною площею до 5 гектарів. Ця площа може бути збільшена у разі успадкування лісів відповідно із законом. Громадяни та юридичні особи можуть мати у власності ліси, створені ними на набутих у власність у встановленому законом порядку земельних ділянках деградованих і малопродуктивних угідь, без обмеження їх площі. А також ст. 13 ЛКУ право власності на ліси зазначених суб'єктів виникає з моменту одержання ними документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, а так само їх державної реєстрації.

У деяких випадках юридичним фактом, що породжує виникнення еколого-процесуальні правовідносини, є адміністративний акт. Він приймається компетентним державним органом, який має право на здійснення управлінських функцій у сфері екології та породжує виникнення даних правовідносин. Наприклад, Указ Президента України «Про положення про Державне агентство лісових ресурсів України» №458 від 13 квітня 2011р. визначає повноваження Держлісагентства України, а саме: 1) внесення пропозицій щодо формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, 2) реалізація державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Традиційно підставою для виникнення еколого-процесуальних правовідносин у сфері екологічного контролю є адміністративний акт. Форма такого акту – рішення державних органів про проведення контролю. Проте у ряді випадків підставою для виникнення контрольних процесуальних правовідносин є неправомірні дії осіб, що виражаються у порушенні екологічного законодавства. Державний контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів відповідно до ст. 94 ЛКУ здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього

природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері лісового господарства, органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища, іншими органами виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом.

Прикладом договору як підстави виникнення лісових правовідносин можна вважати п. 1.5 Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження правил користування корисних властивостей лісів» від 14.08.2012 р., де встановлено, що використання корисних властивостей лісів на умовах довгострокового тимчасового користування здійснюється на підставі договору довгострокового тимчасового користування лісами, який укладається між постійним лісокористувачем або власником лісів, з одного боку, і тимчасовим лісокористувачем, з іншого боку, після прийняття рішення відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Отже, підставами виникнення процедурних лісових правовідносин може бути волевиявлення суб'єктів правовідносин, їх правомірні або неправомірні дії, адміністративний акт і договір, які в юридичній літературі називаються юридичними фактами.

М. О. Соколенко,

молодший науковий співробітник сектору проблем криміналістичного дослідження організованої злочинності та корупції Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України

СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПОБУДОВИ І ЗАСТОСУВАННЯ АЛГОРИТМІВ ДОПИТУ

На теперішній час важливою передумовою підвищення ефективності розслідування кримінальних правопорушень виступає активне впровадження в практику діяльності органів досудового розслідування сучасних досягнень науки і техніки, вагомими з яких є комп'ютерні технології. Серед основних науково-технічних засобів оптимізації діяльності слідчого слід назвати персональний комп'ютер, обладнаний спеціалізованими програмами та відповідними периферійними пристроями. В сучасних умовах суттєво розширилися потенційні можливості використання слідчим комп'ютерних технологій за багатьма напрямками його професійної діяльності.